

Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

1 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor

Brand i byggnad, [REDACTED] Sollefteå

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress

Postgiro
Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon

0612-870000

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Avdelning, handläggare, tfn, e-
post

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

2 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Dokumentinformation

Diarienummer: 2021-000252
SOS diarienummer: 11.8041066.2
Händelserapportnummer: G2021.057286

Datum och ev. tid för olyckan: 2021-06-02 kl. 16.16
Plats för olyckan: ██████████ Sollefteå kommun
Typ av olycka: Brand i byggnad
Typ av skada: Dödsbrand
Utredningen utförd av: Ulf Lindström och Fredrik Östlund

Bilagor

Dokumentets historia

Upprättad/ Reviderad: UL 2021-08-23	Upprättad/ Reviderad av: FÖ 2021-08-24	Kontrollerad av:	Godkänd av:
---	--	---------------------	----------------

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress
Postgiro

Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon
0612-870000

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

3 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Sammanfattning

Räddningstjänsten får larm 2021-06-02 Kl.16:16 om en brand i en lägenhet i centrala Sollefteå. Det framgick väldigt snabbt att det är en mindre brand men branden är på eller i direkt anslutning till en person som är kvar inne i lägenheten. Inringaren till larmet ser via brevinkastet att personen är placerad alldeles innanför lägenhetsdörren och branden är synlig, lägenhetsdörren är låst.

Byggnaden är ett flerfamiljshus från 1983 och är uppförd med fyra våningsplan. Byggnaden är i betong med en tegelfasad samt ett platt papptak. Byggnaden har ett centralt beläget trapphus som har två ytterdörrar från olika sidor av byggnaden. Byggnaden ägs av [REDACTED]

Vid framkomst så påbörjas det en insats från räddningstjänsten med ingångsvärden att en person brinner inne i lägenheten, lägenhetsnummer [REDACTED]. Trapphuset var lätt rökfyllt och det påbörjades en dörrbrytning på lägenheten med nummer [REDACTED]. Det visar sig vara fel lägenhet och då rätt lägenhet lokaliserats så har nycklar kommit till platsen från Hemtjänsten. När räddningstjänsten har kommit in i rätt lägenheten så är det en mindre brand som släcks och det konstaterades att inget liv finns att rädda, därefter påbörjades arbetet med att få ut röken från den berörda lägenheten samt i trapphuset. Rökluckan som sitter i trapphusets innertak var automatisk men vid tillfället så fungerade inte den funktionen.

Räddningstjänsten fick ta sig upp på taket för att manuellt kunna öppna rökluckan. I samråd med ambulansens personal så tog man ut den omkomne från lägenheten och via hiss fördes personen till ambulansen som transporterade den omkomne till Sollefteå sjukhus. Man använde sig av en så kallad "liksäck" för att transportera den omkomne så skonsamt och värdigt för alla inblandade.

2021-06-02 Kl.17:00 avslutades räddningstjänst.

Avdelning, handläggare, tfn, e-
post

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

4 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Uppdrag	5
Mål och Syfte.....	5
Metod.....	5
Avgränsningar	5
Tidsplan	5
Återföring av slutsatser och rekommendationer.....	6
Utredande organisationer.....	6
Bakgrund	6
Händelseförlopp.....	6
Orsaker till olyckan	6
Räddningsinsats	7
Beredskap före olyckan	7
Larmbehandling.....	7
Frankörning	7
Beslut och inriktning samt utförande av insats.....	7
Ledning och organisation	8
Samverkan	8
Undersökning, analys och slutsatser.....	9
Rekommendationer.....	10
Bilagor	11

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress

Postgiro
Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon

0612-870000

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

5 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Inledning

Uppdrag

Den 2021-06-02 kl.16:16 inträffade en brand i en lägenhet på [REDACTED] i Sollefteå kommun. Branden startade i kläder och en rullstol till lägenhetsinnehavaren som var placerad i köket. Branden upptäcktes av en annan boende i flerfamiljshuset och larmade räddningstjänsten till platsen. En person var i lägenheten vid händelsen och personen omkom i lägenheten vid händelsen.

Enligt 10§ 3 kap i Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor ska kommunen se till att olyckan undersöks för att i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet samt hur räddningsinsatsen har genomförts. Denna rapport utgör redovisning av en sådan undersökning. Undersökningen har fokuserats på undersökning av brandorsak samt till viss del även undersökning av delar av räddningsinsatsen.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har fastställt Riktlinjer för olycksundersökning och enligt dessa ska olyckor med omkomna undersökas.

Uppdragsgivare till denna rapport är Andreas Hoff.

Mål och Syfte

Målet med undersökningen är att fastställa möjliga orsaker till branden. Utöver detta kommer utredningen granska vissa delar av räddningstjänstens insats samt varför rökluckans automatiska funktion inte fungerade vid händelsen. Utredningen kommer fokuseras på räddningstjänstens val av släcksystem samt kommunikation mellan personalen på skadeplats och räddningstjänstens ledningscentral (RCY).

Utifrån resultat från utredningen så skall lärdomar spridas internt inom HKÅ för att förbättra vår egen organisations förmåga vid liknande händelser i framtiden.

Metod

Utredarna har gått genom händelserapporten, intervjuat en del av räddningstjänstens personal på plats samt varit i kontakt med polisens tekniker. Utredarna har även genomfört en platsundersökning utanför lägenheten och tagit del av polisens bildmaterial.

Avgränsningar

Olycksundersökningen har fokuserat på det som är beskrivet i *Mål och Syfte*.

Tidsplan

40 timmar arbetstid uppskattas behövas för att genomföra olycksundersökningen. Arbetstiden är utspridd på en längre tid med anledning av sommarens semestrar, olycksundersökningen bör kunna redovisas under september månad 2021.

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress

Postgiro
Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon

0612-870000

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

6 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Återföring av slutsatser och rekommendationer

Beställare av olycksundersökningen är Andreas Hoff (Räddningschef) och efter slutförd olycksundersökning presenteras den till honom. Beslut om eventuella genomförande av förbättrande åtgärder tas av Räddningschef.

Utredande organisationer

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen genomför en olycksundersökning av händelsen. Ansvariga olycksutredare är Ulf Lindström, Brandinspektör och Fredrik Östlund, Brandinspektör.

Bakgrund

Branden inträffade i en lägenhet högst upp i ett flerbostadshus som är på 4 våningar och upprättad i betong med tegelfasad samt platt papptak. Lägenhetsinnehavaren var rullstolsburen och hade hemtjänst som kom flertalet gånger varje dygn. Lägenhetsinnehavaren var rökare och incidenter hade tidigare inträffat av rökning.

Händelseförlopp

En granne uppfattar röklukt i trapphuset och kollar in i brevinkastet på lägenheterna på högsta våningsplanet på [REDACTED]. I en av lägenheterna så ser grannen en person precis innanför den låsta dörren, grannen ser en brand som är på och/eller i närheten av personen i lägenheten. Ett troligt händelseförlopp är att den omkomne har befunnit sig i köket och på något sätt har en brand uppstått i en filt/sjal som varit på eller i direkt anknytning till personen, denna har sedan förflyttat sig från köket och ut till hallen där grannen sedan ser personen innanför den låsta lägenhetsdörren.

Orsaker till olyckan

När branden uppstår så befinner sig den omkomne vid spisen men den kan uteslutas som orsak till uppkomsten av brand då den inte har används vid brandtillfället. På golvet bredvid spisen finns tydliga brännmärken som tyder på att personen befunnit sig där när branden uppstod. Den mest troliga orsaken till branden är rökning och cigaretter, med anledning av tydliga spår i lägenheten och intervju med hemtjänst som vittnat om att lägenhetsinnehavaren var rökare.

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

7 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Räddningsinsats

Beredskap före olyckan

Beredskapen var normal.

Larmbehandling

Hanteringen av händelsen uppskattas som normalt, inga fördröjningar som har påverkat insatsen i sin helhet.

Framkörning

Sollefteå styrkan fick bra och tidig totalinformation från SOS om att det mesta tyder på att branden är i närheten av en person i lägenheten samt att dörren är låst. Informationen också gick ut att det var högst upp i flerfamiljshuset. Sollefteåstyrkan har kort framkörning till adressen och framkörningen gick som förväntat.

Beslut och inriktning samt utförande av insats

Under framkörningen så ger SL order om att rökdykarna tar med sig brytverktyg, en handbrandsläckare och de skall beger sig direkt upp till lägenhetsdörren med nummer ■. Medans resterande del av styrkan ordnar fram vatten till rökdykarna.

Vid framkomst så beger sig rökdykarna uppåt till översta våningen med brytverktygen, tyvärr så kommer ingen handbrandsläckare med initialt. Vattensystemet som väljs är det fasta systemet som finns på bilen, det som kallas för förhöjt lågtryck. Det är ett system som arbetar med ett tryck på ca 40 bar och har en fast slangrulle på 80 meter. Systemet ger lite mindre mängd vatten än det traditionella men mer finfördelade vattendroppar vilket ger ibland högre släcke effekt.

Rökdykarna bryter relativt snabbt upp lägenhetsdörren med nummer ■ och ser att det är fel dörr. Detta skapar en del förvirring och rökdykarna börjar söka via brevinkasten efter rätt dörr. Samtidigt så kommer det en person fram till SL med en nyckel till rätt lägenhetsdörr.

SL ger nyckeln till rökdykarledaren som ser till att den används av rökdykarna för att ta sig in i lägenheten, de släcker den mindre brand som var på och i närheten av lägenhetsinnehavaren.

Beslut tas av SL och ambulanspersonalen att inte ta ut lägenhetsinnehavaren direkt då bedömningen är att inget liv finns att rädda, inriktningen blir att få ut röken från lägenheten och trapphuset först innan lägenhetsinnehavaren skall transporteras från platsen.

I trapphuset finns det en taklucka med den funktionen att vid brand skall den öppnas automatiskt, funktionen aktiveras via en detektor som ger en signal till ett magnetbläck vid luckan att dra in sig och därmed skall rökluckan åka neråt och ge en frånluft för att röken skall ta sig ut från trapphuset.

Vid denna händelse så fungerar inte funktionen så räddningstjänsten fick ta sig upp på taket och därifrån manuellt dra bort magnetbrickan för att rökluckan skall falla ner längst kanten och skapar frånluft.

När miljön är så pass bra att ambulansens personal kan ta sig in i lägenheten och kontrollera statusen på lägenhetsinnehavaren så är bedömning samma som räddningstjänstens rökdykare har gjort några minuter tidigare, dvs att det inte finns något liv att rädda.

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress

Postgiro
Järnvägsgatan 80

Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon

0612-870000

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

8 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Det tas ett gemensamt beslut att spärra av ett område utanför huset då en större mängd människor har samlats utanför.

Området spärras av för att kunna transportera iväg den omkomne lägenhetsinnehavaren på ett säkert och värdigt sätt med ambulansen upp till sjukhuset.

Samtliga samverkande organisationer diskuterade på platsen om det lämpligaste och bästa sättet utifrån det rådande läget, och i efterhand verkar alla vara nöjda med beslutet som togs på platsen.

Efter räddningstjänsten avslutas Kl. 17:00 så jobbar IL vidare med polisen, restvärdesledare samt fastighetsbolag.

Ledning och organisation

Sollefteå styrkan är först på plats och därmed blir SL, Räddningsledare över insatsen. Samtliga beslut tas innan IL 4080 kommer på platsen. 4080 tar över insatsen och avslutar den efter att ha anlänt på platsen, hanterar även efterarbetet med polis, restvärdesledare samt fastighetsbolag. IL aktiverar även kamratstödsamtal för den inblandade räddningspersonal, det är rutin vid insatser med personer som omkommit.

Vid händelsen så har precis Räddningsledningssystemet Y-län blivit driftsatt.

Det är ett ledningssystem som hanterar alla tre räddningstjänster som jobbar inom Västernorrlands län med inre ledning. Det är därifrån man tar beslut om det är räddningstjänst enligt LSO 2003:778 och fördelar resurserna till de olika händelser som inträffar inom länet. Samverkan mellan skadeplats och ledningscentralen fungerade bra men ibland var hörbarheten otroligt dålig. Både SL och IL på skadeplats hade svårt att höra vad inre befälet kommunicerade på Rakel från ledningscentralen.

Det uppdagades att aktivering av kamratstödsamtal för HKÅ enligt skrivna rutiner inte fanns att tillgå för ledningscentralen, anledningen var att införandet av ett gemensamt ledningssystem var så pass nytt. Personal på skadeplats fick själva hantera aktiveringen av kamratstödsamtal.

Samverkan

Samverkan mellan räddningstjänst, ambulans och polis gick bra på skadeplats. Polisen kom lite efter de andra organisationerna men det upplevdes inte vara något som fick negativ utgång på insatsen som helhet.

När räddningstjänsten var avslutad fortgick samverkan med restvärdesledare samt fastighetsbolaget på plats. Utifrån vad som har kommit fram från utredningen så har räddningstjänsten haft mycket kontakt med fastighetsbolaget och diskuterat varför funktionen på rökluckan inte fungerade vid tillfället. Arbetet med detta kommer att fortsätta även efter olycksundersökningen är färdigställd, och det arbetet kommer innefatta flera andra liknande byggnader i Sollefteå.

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress

Postgiro
Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon

0612-870000

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

9 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Undersökning, analys och slutsatser

Olycksundersökningen har haft ett antal områden som utredarna har fokuserat på.

- Möjliga brandorsaker
- Räddningstjänstens val av slangsystem
- Kommunikationen mellan skadeplats och räddningscentralen
- Rökluckans funktion

Möjliga brandorsaker till denna händelse har utretts och kommit fram till att en brand har startat i kläder som har varit på och/eller i direkt anslutning till lägenhetsinnehavaren i köket. Den mest troliga orsaken till branden är rökning och cigaretter, med anledning av tydliga spår i lägenheten och med intervju med hemtjänst som har vittnat om att lägenhetsinnehavaren var rökare samt ingen påverkan på spisen.

Räddningstjänstens val av slangsystem på denna händelse går mot våra rutiner vid brand i flerfamiljshus då den berörda lägenheten är placerad högt upp i byggnaden. Insatsen gick snabbt och effekt trots valet av slangsystem. Enligt rutiner inom HKÅ bör vi använda oss av JT-Pack modellen som byggs på det traditionella slangsystemet vid liknande händelser.

Kommunikationen mellan skadeplats och räddningscentralen fungerade men hörbarheten från räddningscentralens IB var dålig enligt både SL och IL. Oklart varför detta uppstod vid händelsen då problemet inte finns kvar då olycksundersökningen färdigställs. Räddningscentralen för hela länet hade vid tillfället varit i drift i två dagar, vilket man får anse vara en mycket kort tid. Vid införandet av ledningssystemet RCY såg samtliga räddningstjänsterna risken att rutiner som finns inom respektive räddningstjänst inte har lagts in i rutinerna för RCY. Vid denna händelse visade sig risken vara befogad då aktivering av kamratstöd för HKÅ inte kunde genomföras från RCY. Rutinerna uppdateras och läggs in kontinuerligt in i den gemensamma databas som finns för att underlätta samverkan RCY.

Rökluckans funktion som inte fungerade vid händelsen kommer räddningstjänsten jobba vidare med och samverka med fastighetsbolaget och den externa firma som gjort service på den specifika rökluckan. Räddningstjänsten kommer att kontrollera flera andra rökluckor i samverkan med fastighetsbolaget för att undvika liknande händelser vid en brand. Under hösten 2021 så fortsätter arbetet med rökluckorna.

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

10 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Rekommendationer

Här så ger vi på rekommendationer på efterföljande åtgärder.

- Gällande JT-Pack modellen så anser utredarna att samtliga inom HKÅ bör öva mer på detta så att detta moment blir det naturliga och självklara att använda vid liknande händelser. Samtlig personal inom HKÅ skall vara så trygga med denna modell så att man har denna i ryggraden som operativ personal. För att personalen skall kunna få den tryggheten krävs det att öva och nöta in momentet.
- Fortsätta att bevaka hur kommunikationen mellan skadeplats och räddningscentralen fortlöper. Ledningssystemet är nytt från 1/6-2021 så vi alla måste bidra till att eventuellt förbättra kommunikationen mellan dessa parter för framtidens händelser.
- Räddningstjänsten bör se över och uppdatera skrivna rutiner vid brand i flerfamiljshus. Utredarna anser att gruppen ”Operativ räddning” bör få i uppdrag att se över rutinen och kommunicera ut eventuellt ändringar på rutinen.
- Rökluckans funktionsbrist vid händelsen kommer räddningstjänsten arbeta vidare med under hösten 2021. Arbetet genomförs och leds på process avdelningen i samverkan med [REDACTED]
- Räddningstjänsten HKÅ skall ta till sig det beslut man tog för att omhänderta den omkomne lägenhetsinnehavaren vid denna händelse. Arbets sättet kan räddningstjänsten använda vid liknande händelser i framtiden. Arbets sättet används för att på ett värdigt sätt omhänderta den omkomne och anhöriga. Tyvärr så är det idag många i samhället som inte visar den respekt mot de inblandade med att ta bilder och sprida på sociala kanaler, med denna metod så skapar vi ett större skydd mot att detta händer. Utredarna anse att det är otroligt viktigt att sprida detta budskap internt men även ut i samhället.
- Sollefteå kommun bör se över deras rutiner gällande de personer som beviljats stöd enligt LSS. Rutinen bör bestå med en inventering av eventuell riskbild i bostaden och åtgärder för att förebygga dessa eventuella risker.

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Processavdelningen
Ulf Lindström, 0612-870406

Ulf.lindstrom@hka.se

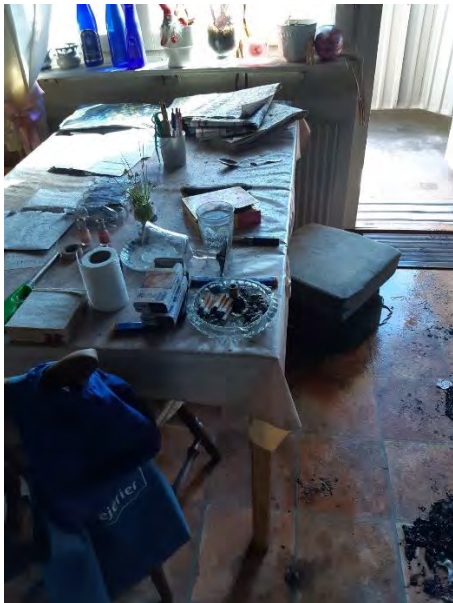
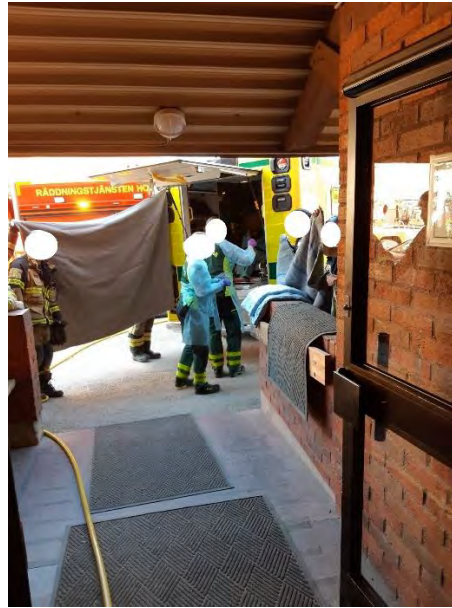
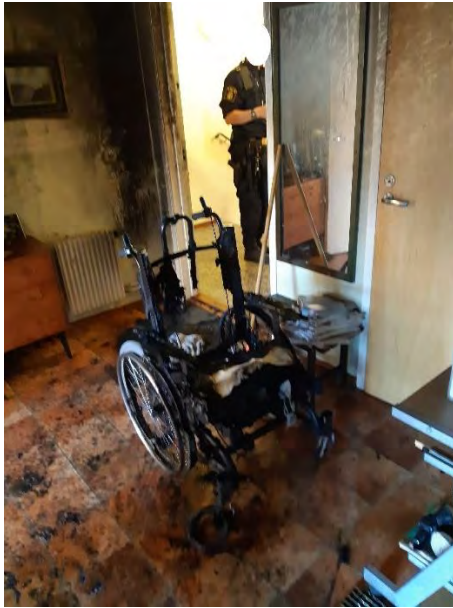
11 (11)

Datum

Beteckning

Olycksutredning

Bilagor

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
872 34 Kramfors

Org.nr
www.hka.se

Besöksadress
Postgiro

Järnvägsgatan 80
Förvaltningens e-postadress
Bankgiro

Telefon
0612-870000